

Legal Update

Březen 2006

Obsah

Zákon o finančních konglomerátech

Novela zákona o podnikání na kapitálovém trhu

Novely obchodního zákoníku

Vybrané mezinárodní smlouvy

Legislativní návrhy projednávané Parlamentem ČR

Nově publikovaná judikatura

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno investiční rozhodnutí.

Za účelem získání dalších informací kontaktujte, prosím, partnera/manažera, s nímž jste obvykle ve spojení, nebo:

Bankovní a finanční služby:
Marek Belšan, Věra Filuková

Fúze a akvizice:
Daniel Weinhold, Jiří Sixta

Soudní/arbitrážní řízení:
Pav Younis, Milan Polák

Informační technologie a duševní vlastnictví:
Martin Lukáš

Soutěžní právo/právo EU:
Thilo Hoffmann

Pracovní právo:
Milan Polák

Nemovitosti:
Pav Younis, Dušan Kmoč

Pevně věříme, že shledáváte *Legal Update* užitečným zdrojem informací. Váš názor na tento bulletin, zejména jeho obsah, formát a periodicitu, zůstává i nadále předmětem našeho zájmu.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu Jan.Turek@weinholdlegal.com nebo prostřednictvím faxu na číslo +420 225 335 444 k rukám Jana Turka, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení.

PŘEHLED VYBRANÉ LEGISLATIVY PUBLIKOVANÉ VE SBÍRCE ZÁKONŮ

Zákon č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dozoru nad bankami, spořitelny a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech)

Zákon implementuje komunitární směrnici 2002/87/ES o doplňkovém dozoru úvěrových institucí, pojišťoven a obchodníků s cennými papíry ve finančním konglomerátu.

Finančním konglomerátem se rozumí skupina, v jejímž čele je buď osoba licencovaná pro finanční služby nebo osoba, která ovládá alespoň jednu takovou osobu, přičemž činnost takové skupiny probíhá převážně ve finančním sektoru. Za finanční konglomerát je dále považována skupina, pokud alespoň jedna osoba v této skupině je součástí sektoru pojišťovnictví a alespoň jedna je ze sektoru bankovního nebo sektoru

investičních služeb, přičemž souhrn činností ve finančních službách těchto osob je v dané skupině významný.

Úprava stanoví různým osobám ve finančním konglomerátu řadu povinností (např. doplňkový požadavek kapitálové přiměřenosti, doplňkové požadavky na koncentraci rizik a operace, požadavky na vhodný vnitřní řídicí a kontrolní systém včetně vhodného systému řízení rizik, spolehlivých administrativních a účetních postupů apod.).

Zákon rovněž upravuje vzájemné vztahy mezi různými orgány dozoru.

Zákon obsahuje rovněž **novelu obchodního zákoníku**, která modifikuje úpravu tzv. squeeze-outu.

K přijetí usnesení valné hromady o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů společnosti na osobu hlavního akcionáře (tzv. squeeze-out) se vyžaduje předchozí souhlas Komise pro cenné papíry, který nesmí být starší než 3 měsíce, jinak je usnesení valné hromady neplatné. Hlavní akcionář je povinen doložit přiměřenost protiplnění za vykupované akcie znaleckým posudkem, který nesmí být starší než 3 měsíce. Výši protiplnění musí přezkoumat Komise pro cenné papíry. Hlavní akcionář je také povinen předat obchodníkovi s cennými papíry nebo bance před konáním valné hromady peněžní prostředky ve výši potřebné k výplatě protiplnění a valné hromadě doložit tuto skutečnost. Výplatu protiplnění poté provádí banka nebo obchodník s cennými papíry.

Do našeho právního řádu byl také zaveden nový institut tzv. finančního zajištění. Úprava je implementací komunitární směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění.

Finančním zajištěním se rozumí zajištění pohledávky finančního charakteru sjednané mezi poskytovatelem a příjemcem finančního zajištění jako zástavní právo k finančnímu nástroji, zástavní právo k pohledávce z vkladu, zajišťovací převod finančního nástroje nebo jako zajišťovací převod peněžních prostředků, konkrétně se může jednat zejména o zástavu akcií. Specifické pro tento institut je, že poskytnutí a realizaci finančního zajištění nelze odporovat.

Zákon nabyl účinnosti dne 29. září 2005 s výjimkou určitých ustanovení o doplňkových pravidlech obezřetného podnikání a informačních povinnostech, která nabývají účinnosti dne 30. září 2006.

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

Zákon vymezuje systémová opatření zasahující do prevence, ochrany veřejného zdraví, odstraňování škodlivých účinků, do zdravotní péče i systému sociálních služeb. Principem je snížení dostupnosti tabákových výrobků a alkoholu zavedením pravidel pro jejich prodej a šíření a opatření na ochranu veřejnosti včetně sankcí za jejich nedodržení. Zakazuje se kouření na místech přístupných veřejnosti, například v úředních budovách, v prostředcích veřejné dopravy ale i na nástupišťích, čekárnách, přístřešcích zastávek veřejné silniční dopravy apod.

Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2006.

Zákon č. 428/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky

Novelizována byla zejména ta část zákona, která upravuje otázky související s umístěním cizinců do zařízení pro zajištění cizinců.

Vedle toho byla do novely transponována Směrnice Rady č. 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny, která stanoví podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny se státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na

území členských států, a rovněž Rozhodnutí Rady č. 2004/17/ES upravující vyžadování dokladu o zdravotním pojištění, jako náležitost k udělení jednotného schengenského víza, které však bude aplikovatelné až po odstranění vnitřních hranic.

V případě víz udělených za účelem podnikání se opětovně mezi zákonné náležitosti zařazuje předložení potvrzení finančního úřadu České republiky o stavu daňových nedoplatků a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o zaplacení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Zákon nabyl účinnosti dne 24. listopadu 2005.

Vyhlášky o sazbách stravného v cizí měně, cestovních náhradách a sazbách náhrad za používání motorových vozidel

Dne 1. ledna 2006 nabyly účinnosti následující vyhlášky:

- § Vyhláška č. 473/2005 Sb. o základních sazbách stravného v cizí měně pro rok 2006;
- § Vyhláška č. 496/2005 Sb., kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot.

Nařízení vlády č. 513/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě

S účinností od 1. ledna 2006 byla zvýšena minimální hodinová mzda ze 42,50 Kč na 44,70 Kč a minimální měsíční mzda ze 7.185,- Kč na 7.570,- Kč.

K 1. červenci 2006 pak dojde ke zvýšení minimální hodinové mzdy na 48,10 Kč a minimální měsíční mzdy na 7.955,- Kč.

Zákon č. 24/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Novela odstranila sledování výše příjmů poživatelů částečného invalidního důchodu. Poskytování částečného invalidního důchodu bude již nezávislé na výši příjmu dosaženého z výdělečné činnosti.

Zákon nabyl účinnosti dne 1. února 2006.

Zákon č. 25/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Novela zákona upravuje požadavky na reklamu uvádějící zvláštní nabídku zboží.

Novela se dále dotýká i regulace reklamy humánních i veterinárních léčivých přípravků, kterou harmonizuje s evropskou legislativou. Obsažena jsou rovněž formulační zpřesnění týkající se reklamy na tabákové výrobky, která je nadále zásadně zakázána.

Zákon nabyl účinnosti dne 26. ledna 2006.

Zákon č. 56/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Zákon zcela nově upravuje problematiku veřejné nabídky investičních cenných papírů a prospektu cenného papíru. Obecnou povinností každého, kdo má v úmyslu veřejně nabízet cenné papíry, je uveřejnění prospektu cenného papíru nejpozději v okamžiku veřejné nabídky.

Zákon dále v návaznosti na komunitární právní předpisy podrobně stanoví základní pravidla pro vyhotovování a obsah prospektu cenného papíru.

Zákon dále stanoví některé další povinnosti obchodníků s cennými papíry, povinnost odděleného vedení vlastních peněžních prostředků a peněžních prostředků svěřených mu zákazníkům, povinnost uchovávat záznamy komunikace se zákazníkům po dobu nejméně 5 let apod.

Zákon nabyl účinnosti dne 8. března 2006.

Změny obchodního zákoníku provedené zákonem č. 56/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu a zákonem č. 79/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii

Novelizace obchodního zákoníku zavádějí zejména následující změny:

- Změny v ustanovení § 67a, kde došlo v souvislosti s dispozicemi s podnikem nebo jméním (příp. pouze jejich částí) k upuštění odkazu na přiměřené použití ustanovení o fúzi nebo rozdělení. Nově toto ustanovení vyžaduje ke smlouvě, na jejímž základě dochází k převodu podniku nebo jeho části, ke smlouvě o nájmu podniku nebo jeho části a ke smlouvě zřizující zástavní právo k podniku nebo jeho části, aby byl udělen souhlas společníků nebo valné hromady.
- Zavedení nové formy rozdělení nazvané „rozdělení odstěpením“, které umožňuje rozdělení odstěpením se založením nových společností, rozdělení odstěpením sloučením, eventuálně kombinaci uvedených forem. Rozdělením odstěpením se rozdělovaná společnost neruší ani nezaniká, ale vyčleněná část jejího jmění přechází na existující (odstěpení sloučením) nebo nově založenou (odstěpení se založením nových společností) nástupnickou společnost nebo společnosti, a společníci rozdělované společnosti se stávají společníky nástupnické společnosti nebo společností.
- Změny v rejstříkovém řízení. Zákon nově stanoví povinnost rejstříkového soudu vyzvat navrhovatele k odstranění vad návrhu či doplnění chybějících listin a teprve pokud navrhovatel tuto výzvu nesplní, může soud návrh na zápis odmítnout.
- Zákon rovněž nově stanoví lhůtu 2 dnů, ve které je soud povinen promítnout zápis do rejstříku.

Novely obchodního zákoníku nabylly účinnosti dne 8. a 15. března 2006.

VYBRANÉ MEZINÁRODNÍ SMLOUVY UVEŘEJNĚNÉ VE SBÍRCE MEZINÁRODNÍCH SMLUV

- § Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných v České republice a v Maďarské republice pod č. 92/2005 Sb.m.s.
- § Dohoda mezi Českou republikou a Panamskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic pod č. 96/2005 Sb.m.s.
- § Protokol ke Smlouvě mezi Českou republikou a Moldavskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku pod č. 97/2005 Sb.m.s.
- § Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Brazílské federativní republiky o částečném zrušení vízové povinnosti pod č. 118/2005 Sb.m.s.
- § Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Norského království o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu pod č. 121/2005 Sb.m.s.
- § Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Korejské lidové demokratické republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku pod č. 3/2006 Sb.m.s.
- § Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a Radou ministrů Srbska a Černé Hory pod č. 17/2006 Sb.m.s.

PŘEHLED LEGISLATIVNÍCH NÁVRHŮ PROJEDNÁVANÝCH PARLAMENTEM ČR

Tato část obsahuje vybrané legislativní návrhy projednávané v současné době

Parlamentem České republiky. Informace jsou čerpány převážně z internetové databáze Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky.

Návrh zákona o evropské družstevní společnosti (sněmovní tisk č. 1181)

Zákon o evropské družstevní společnosti je součástí harmonizačních prací. Úprava tohoto druhu právnické osoby není v českém právním řádu dosud obsažena. Jedná se o třetí druh přeshraniční obchodní korporace zřízené v rámci jednotné regulace evropskou právní úpravou (po evropském hospodářském zájmovém sdružení a evropské společnosti).

Tato úprava poměrně úzce navazuje na národní družstevní právo členských států EU, ale současně podléhá národnímu družstevnímu právu jen subsidiárně v rozsahu, v jakém nařízení nestanoví jinak. Normativně se tato úprava opírá o nařízení Rady ES č. 1435/2003 ze dne 22. 7. 2003, o statutu evropské družstevní společnosti a k jeho provedení vydanou směrnicí Rady ES č. 2003/72 ze dne 22. 7. 2003, kterou se doplňuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců.

Príslušná nařízení a směrnice nabudou účinnosti 18. srpna 2006; do této doby musí Česká republika harmonizovat svůj právní řád s uvedenými komunitárními předpisy.

Návrh novely zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) (sněmovní tisk č. 1191)

Hlavním principem předloženého návrhu je větší efektivita postupu při přijímání jednotlivých oznámení od podnikatele v procesu jeho registrace živnostenským úřadem.

Podnikatel by již neměl být nucen předkládat při oznámeních některé doklady, které osvědčují skutečnosti veřejné správě již známé, např. aby si sám živnostenský úřad obstaral výpis z Rejstříku trestů.

Navrhuje se také zrušit obligatorní povinnost ustanovovat odpovědného zástupce v případě volných živností pro právnické osoby. Přijetím navrženého ustanovení by došlo ke sjednocení právní úpravy institutu odpovědného zástupce pro právnické a fyzické osoby.

Návrh novely zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (sněmovní tisk č. 1214)

Předmětem tohoto poslaneckého návrhu je úprava zákazu zneužívání ekonomické závislosti.

Navrhovaná právní úprava definuje pojem ekonomické závislosti jako vztah mezi soutěžiteli, v jehož rámci jeden ze soutěžitelů disponuje takovou vyjednávací pozicí, která mu umožňuje vstupovat do smluvních vztahů s jiným soutěžitelem za podstatně výhodnějších podmínek, než by tomu bylo bez takové vyjednávací pozice. Ekonomicky závislý soutěžitel je fakticky nucen na nevýhodné obchodní podmínky přistoupit, nemá-li jinou ekvivalentní alternativu pro nákup nebo odbyt svých výrobků nebo služeb. Prokázání existence ekonomické závislosti pak je závislé na posouzení demonstrativního výčtu kritérií uvedených v návrhu.

Účelem navrhované změny stávající právní úpravy je zabezpečení

důslednější ochrany hospodářské soutěže před jejím narušováním především s ohledem na obchodní praktiky používané ekonomicky silnými soutěžiteli.

NOVĚ PUBLIKOVANÁ JUDIKATURA

Tato část obsahuje vybraná shrnutí nově publikované judikatury vztahující se především k obchodnímu a finančnímu právu. Text vlastních soudních rozhodnutí byl upraven pro účely tohoto uveřejnění. Prameny jsou proto označeny pro možnost další reference.

Převod obchodní firmy

Obchodní firma právnické osoby přechází na nástupnickou právnickou osobu spolu s podnikem pouze v případě, pokud nástupnická právnická osoba při převodu podniku projeví vůli obchodní firmu převzít.

Obchodní firma není samostatně převoditelná a nelze převzít, aniž by současně s ní nebyl převeden podnik. Obchodní firma, kterou nástupnická právnická osoba při převodu podniku nepřevzme, zaniká současně se zánikem právnické osoby, k níž se váže. Platnému přechodu obchodní firmy nebrání jeho zaměnitelnost s obchodní firmou jiné osoby.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. září 2005, sp. zn. 32 Odo 47/2004 publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 10/2005, str. 837)

Zajištění dluhu v případě změny dlužníka v důsledku smlouvy o prodeji podniku

Zajištění dluhu (v projednávané věci zástavní právo) poskytnuté třetí osobou nadále trvá i tehdy, nedá-li tato osoba souhlas se změnou v osobě dlužníka, ke které došlo v důsledku smlouvy o prodeji (popř. vkladu) podniku. Obchodní zákoník k tomu, aby šlo o smlouvu o prodeji podniku, nevyžaduje, aby závazky, které se kupující zavazuje převzít, byly ve smlouvě konkretizovány, přičemž specifikace těchto závazků není ani podmínkou platnosti takové smlouvy.

Na kupujícího tak - bez ohledu na to, zda smlouva výčet závazků obsahuje či nikoli - přecházejí všechny závazky, které s prodáváním podnikem souvisejí. Prodávající ručí za splnění převedených závazků kupujícím, a co do důvěry zástavního dlužníka v osobu, jejíž závazek zajistil, včetně její ochoty, možnosti a schopnosti tento závazek splnit, tak nedochází k žádným změnám.

(Rozhodnutí Velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 5. října 2005, sp. zn. 35 Odo 653/2004 publikovaný na www.nsoud.cz)